

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Етика бізнесу»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр

Спеціальність 076 – «Підприємництво та торгівля»

Освітня програма «076 – «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

Рік навчання 2 , семестр 3

Форма здобуття вищої освіти – заочна

Кількість кредитів ЄКТС 6

Мова викладання – українська (українська, англійська, німецька)

Лектор навчальної
дисципліни
Контактна інформація
лектора (e-mail)
URL ЕНК на
навчальному порталі
НУБІП України

Коновал Іван Андрійович

i_konoval@ukr.net

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2976>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(до 1000 друкованих знаків)

Мета дисципліни «Етика бізнесу» – формування у студентів цілісних уявлень про сучасні концепції етики бізнесу, прикладної етики та корпоративної соціальної відповідальності, а також навичок практичного застосування цих концепцій в процесі управління компанією з метою побудови ефективної й етичної взаємодії бізнесу та суспільства.

Питання, які розглядаються під час вивчення курсу: предмет етики бізнесу, її значення та основні поняття; основні концепції етики бізнесу; етичні погляди на підприємництво; етика бізнесу і мораль людини; професійна етика та її вплив на етичні питання бізнесу; етика взаємовідносин між працівниками фірми; діловий етикет і ділове спілкування; ділові прийоми; діловий імідж; етика і соціальна відповідальність бізнесу; корпоративна культура організацій; конфлікти в бізнесі та етичні способи їх подолання; особливості етики міжнародного бізнесу.

Компетентності навчальної дисципліни:

інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у сферах підприємницької, торговельної та біржової діяльності або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів організації і функціонування підприємницьких, торговельних, біржових структур і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 10. Здатність діяти відповідально та свідомо.

ЗК 11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 3. Здатність здійснювати діяльність у взаємодії суб'єктів ринкових відносин.

СК 6. Здатність здійснювати діяльність з дотриманням вимог нормативно-правових документів у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності.

Програмні результати навчання навчальної дисципліни:

ПРН3. Мати навички письмової та усної професійної комунікації державною й іноземною мовами.

ПРН6. Вміти працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії, які дозволяють досягати професійних цілей.

ПРН10. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально на основі етичних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
5 семестр				
Модуль 1. Основні концепції етики бізнесу				
Тема 1. Етика – підгрунття сучасного бізнесу	0,2/0,2	Знати: предмет, специфіку та історію виникнення етики бізнесу; основні поняття етики бізнесу. Вміти дотримуватися кодексу етики в бізнесі.	Участь у семінарському занятті № 1, розгляд ділових ситуацій і способів їх вирішення (в.т.ч. в elearn), проходження тестів (в.т.ч. в elearn), написання есе.	35
Тема 2. Концепції етики бізнесу	0,2/0,2	Знати: концепції етики бізнесу. Володіти основними формами ділового спілкування до норм і правил гуманістичної етики		
Тема 3. Соціальна відповідальність у бізнесі	0,2/0,2	Знати: цілі, завдання і основні функції корпорації, фірми, організації; стратегію етичної поведінки в діловому світі. Володіти основами офіційно-ділового, наукового стилів, що забезпечить професійне та етичне спілкування на належному рівні.		
Тема 4. Макроетика	0,2/0,2	Знати норми поведінки керівника, взаємини керівника з клієнтами та партнерами, стратегію етичної поведінки в діловому світі. Володіти прийомами етичного спілкування на належному рівні.		
Тема 5. Корпоративна культура	0,2/0,2	Знати: складові корпоративної культури та її рівні способи контролю, етичної поведінки у компанії; стилі керівництва, етику поведінки керівника і підлеглого, особливості їх взаємин. Вміти використовувати етичні правила поведінки керівника і підлеглого, особливості їх взаємин.		
Модуль 2. Етика та етикет ділових відносин у сучасному бізнесі				
Тема 6. Діловий етикет і ділове спілкування	0,5/0,5	Знати: поняття етики бізнесу і прийоми ділового спілкування. Володіти основними формами ділового спілкування, аспектами переговорного процесу, обирати способи та засоби ділового спілкування, ефективно використовувати невербальні засоби спілкування.	Участь у семінарському занятті № 2, розгляд ділових ситуацій і способів їх вирішення (в.т.ч. в elearn), проходження тестів (в.т.ч. в elearn), написання есе.	15
Тема 7. Конфлікти у ділових відносинах	0,4/0,4	Знати: типи поведінки людей в конфліктній ситуації, вибір стратегії та тактики поведінки у конфлікті, Етичні норми ведення суперечки. Вміти ліквідувати та попереджувати конфліктні ситуації в організації.		
Тема 8. Працевлаштування	0,1/0,1	Знати: структуру та правила написання резюме, прийоми проведення співбесіди. Вміти організувати і проводити індивідуальну бесіду, співбесіду.		
Тема 9. Ділові зустрічі та переговори	0,2/0,2	Знати: прийоми підготовки та проведення ділових зустрічей. Вміти організувати і проводити ділову телефонну розмову, ділові зустрічі та	Участь у семінарському занятті № 3, розгляд ділових	20

Тема 10. Ділова атрибутика	0,2/0,2	переговори. Знати: види ділової атрибутики та прийоми їх використання. Вміти правильно використовувати ділову атрибутику при ділових зустрічах та переговорах.	ситуацій і способів їх вирішення (в.т.ч. в elearn), проходження тестів (в.т.ч. в elearn), написання есе.
Тема 11. Діловий імідж	0,2/0,2	Знати: правила формування позитивного іміджу ділової людини. Вміти створювати позитивний імідж організації.	
Тема 12. Ділові прийоми	0,2/0,2	Знати: поняття ділового етикету і прийоми ділового спілкування. Володіти системою спеціальних знань у сфері ділового етикету, основами офіційно-ділового, наукового стилів, що забезпечить професійне та етичне спілкування на належному рівні.	
Тема 13. Ділові контакти з іноземними партнерами	0,2/0,2	Знати: Етику бізнесу в різних країнах. Вміти застосовувати обрані засоби та способи спілкування із співвітчизниками та іноземними партнерами під час бесіди, переговорів.	
Всього за семестр			70
Екзамен			30
Всього за курс			100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	Заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	Задовільно	не зараховано
0-59	Незадовільно	

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

- Балджи М. Д. Етика бізнесу: навчальний посібник. Київ: ФОП Гуляєва В.М., 2021. 332 с.
- Дученко М. М., Шевчук О. А. Бізнес-етика: конспект лекцій: навч. посіб. для студ. спеціальності 051 «Економіка» освітньою програмою «Управління персоналом та економіка праці». Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. 56 с. URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/39693/1/Posibnyk_Biznes-etyka.pdf
- Грицаєнко М.І. Роль соціального капіталу аграрного підприємства в імplementації засад корпоративної соціальної відповідальності. *Економіка АПК*. 2021. № 5. С. 17-29.
- Грицаєнко М. Інвестиції в соціальний капітал як інструмент реалізації соціальної відповідальності бізнесу. *Socially competent management of corporations in a behavioral economy: Collection of scientific papers. Podhajska: European institute of further education, 2021. Chapter II, 187-188.*

4. Длугопольський О. В., Коровицька О. А. Емпіричні критерії оцінки політики соціальної відповідальності корпорацій. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2020. Вип. 1 (24). С. 54-63.
5. Зінчук Т. О., Левківський Є. В. Корпоративна соціальна відповідальність вертикально інтегрованих структур аграрного бізнесу як умова сталого розвитку. *Економіка АПК*. 2019. № 1. С. 39-49.
6. Кицюк І. В. Корпоративна соціальна відповідальність та конкурентні переваги бізнесу в глобальному економічному середовищі. *Держава та регіони*. Серія: Економіка та підприємництво. 2020. № 2 (113). С. 15-20.
7. Малік М. Й., Шпикуляк О. Г., Мамчур В. А. Реалізація цілей сталого розвитку України в контексті трансформації особистих селянських господарств у сімейні фермерські. *Економіка природокористування і сталий розвиток*. 2020. № 8(27). С. 21-31.
8. Сіренко Н. М., Лункіна Т. І., Бурковська А. В. Стратегічний підхід до формування соціальної відповідальності суб'єктів аграрного сектору економіки України. *Економіка АПК*. 2020. № 10. С. 62-70.
9. Сушик І.В., Сушик О.Г., Мартинюк Я.М. Етика бізнесу : навч. посіб. Луцьк : ІВВ Луцький НТУ, 2019. 268 с.
10. Шпикуляк О. Г., Іванченко В. О. Формування індексів та індикаторів сталого розвитку підприємництва в сільському господарстві: теоретико-методичні підходи. *Економіка АПК*. 2020. № 9. С. 114-122.